

Posudek

Schwanková, Zuzana: Makedonská komunita v Praze – zaměstnanci služeb. Bakalářská práce, Fakulta humanitních studií Univerzity Karlovy v Praze, Praha 2005, 87 s., přílohy.

Zuzana Schwanková předložila bakalářskou práci, v níž si položila základní cíl: definovat paralelní prožívání statusu imigranta v ČR a identity etnického Makedonce v cizí zemi skupinou Makedonců – mužů, kteří jsou zaměstnáni ve službách a dlouhodobě (více než jeden rok) působí v Praze. Nutno konstatovat, že Z. Schwanková ve své práci postupovala samostatně, i když navazovala na projekt studia etnických a imigračních skupin realizovaný na Fakultě humanitních studií a byla tímto projektem do určité míry svázána. Skutečnost, že se jí podařilo doložit rozdíly mezi postoji sociální skupiny Makedonců – zaměstnanců služeb (kterou studovala), a Makedonců podnikatelů či studentů (kterou měla doloženou jiným výzkumem), že dokázala tyto rozdíly nejen popsat, ale i zařadit a interpretovat, dokládá její invenci, schopnost komparace a abstrakce.

Svou bakalářskou práci Z. Schwanková koncipovala ve dvou samostatných oddílech.

V prvním oddíle zrekapitulovala na základě dostupné historické literatury dějinný vývoj makedonské společnosti. Zohlednila jeho kulturní specifika, specifika národně – emancipačního procesu i národně – politických snah makedonských kulturních a politických elit. Tuto část práce nutno chápat jako výraz vnitřní potřeby autorky poznat výchozí makedonskou společnost v širších souvislostech a vyrovnat se z kulturními zvláštnostmi a osobitostmi, jejichž poznání jí zprostředkoval empirický výzkum. Sama tato snaha svědčí o zaujetí problémem a odmítnutí snadných řešení opřených pouze o vlastní poznání. První oddíl předložené práce je dobrou kompilací, i když samozřejmě kompilací závislou na výkladových schématech autorů děl, které měla k dispozici. Její vlastní kritické stanovisko k výkladu historiků a jejich interpretaci dějinného vývoje makedonské společnosti nelze vyžadovat. Z hlediska poctivého přístupu k historickým faktům by nebylo z pozice autorky ani korektní. Pro příští práci lze ovšem doporučit detailnější odkazy na autory výkladových schémat – i když důsledně cituje.

V druhém oddíle bakalářské práce Z. Schwanková prezentuje výsledky svého empirického výzkumu. Tento oddíl tvoří tedy vlastní podstatu její samostatné výzkumné práce, práce založené na dobrém etnografickém sběru kvalitativních dat, jejich analýze a interpretaci.

Z. Schwanková si vytýčila čtyři základní otázky, které výzkumem sledovala: otázku prožívání kontaktů s českým okolím, otázku vytváření a fungování přátelských skupin (budovaných na základě etnické příslušnosti, profesní a zájmové orientace), otázku vnímání Čechů jako kulturně jiných a otázku symbolů, na nichž zkoumaná skupina Makedonců reprodukuje svou identitu Makedonce v hostitelské společnosti České republiky. Ve všech položených otázkách přinesla Z. Schwanková nové poznatky. Za nejinspirativnější však považuji její výklad o reflexi postupného přizpůsobení se českému kulturnímu prostředí.

Nezanedbatelné je např. zjištění, že sledovaní Makedonci toto své přizpůsobování vnímají jako pragmatický akt a nikoli jako změnu – a to nejen změnu výchozí identity, ale ani vlastního výchozího životního stylu. Závažné poznatky ovšem Z. Schwanková shromáždila i o postojích jí sledovaných Makedonců k českému okolí (poznanému v rámci přátelských a pracovních kontaktů) a o vnímání kulturní jinakosti české společnosti. Zejména rozprava o reflektování této jinakosti v její možné konfliktnosti a o strategiích Makedonců, jak takto vzniklým konfliktům předcházet je podnětná.

Bakalářská práce Z. Schwankové je vybudován na poctivém sběru kvalitativních dat, jejich komparaci a interpretaci. Z. Schwanková přesně popsala metodiku sběru dat i způsob jejich interpretace. Definovala skupinu, kterou zkoumala. Své závěry vždy formulovala v kontextu této skupiny, nedopouštěla se tedy nepřipustného zobecnění.

Zuzana Schwanková předložila kvalitní bakalářskou práci. Prokázala, že si dovede vytýčit téma, dovede formulovat nosné otázky, shromáždit data k jejich řešení, tato data analyzovat a interpretovat a formulovat uvážené závěry. Prokázala současně, že dovede pracovat s literaturou. Také její citační aparát je dobrý. Práci považuji za výbornou a hodnotím ji 47 body.

V Praze 4. ledna 2006.

Mirjam Moravcová